

الف	دستور کار قسمت الف – مفهوم بیت زیر را بنویسید:
	ز بهر نیایش، سرو تن بشست یکی پاک جای پرستش بجست
ب	دستور کار قسمت ب – جمله‌ی زیر را کامل کنید:
	شهید همچون
پ	دستور کار قسمت پ – در جمله‌ی زیر ندا و منادا را مشخص کنید:
	دریاقلی! به وسعت دریاست نام تو
ت	دستور کار قسمت ت – مفهوم ضرب‌المثل زیر را بنویسید:
	«کار نیکو کردن از پر کردن است.»
ث	دستور کار قسمت ث – متن زیر را با یکی از کلمات (از، را، به) کامل کنید:
	از لطف شما متشکرم، راضی زحمت نیستم. بعد پیدا شدن خرگوش و دویدن اسب، من هم فهمیدم که باید بار خودم به دوش بکشم.
ج	دستور کار قسمت ج – در جمله‌ی زیر نهاد و فعل را پیدا کنید:
	پرنده‌ی زیبا روی شاخه‌ی درخت نشست.
چ	دستور کار قسمت چ – از بین ترکیب‌های زیر ترکیب‌های وصفی را مشخص کنید:
	مدرسه‌ی سعدی، نگهبان شجاع، معرفت آفریدگار، کردار نیکو

۱	واژه هایی متناسب با <u>وطن</u> بنویسید. و طن (۱)..... (۲).....
۲	مفرد کلمه های زیر را بنویسید . عجایب :..... آداب : رسولان : ملل:.....
۳	در جمله های زیر کلمات مشخص شده نسبت به هم چه حالتی دارند؟ گدای <u>نیک</u> <u>فرجام</u> به از پادشاه <u>بدفرجام</u> الف) مترادف ب) متضاد ج) هم خانواده د) هیچکدام
۴	برای هر کدام از کلمات زیر یک هم خانواده بنویسید. تلفظ:..... خالق :.....
۵	کدام گزینه با بقیه فرق دارد. ۱- آسمان ابری ۲- خانه ی بزرگ ۳- معلم من ۴- کوه بلند
۶	متن زیر را بخوانید و درست کلمات را در پایین متن املا به ترتیب بنویسید. دهخدا در همان زمان به فرا گرفتن زبان فرانصوی پرداخت و مآلومات خویش را تکمیل کرد. لغت نامه، مفسل ترین کتاب لغت در زبان فارسی است. دهخدا برای تعلیف این کتاب، بیش از چهل سال کوشش کرد و در این مدّت، حدود صد نفر با او همکاری داشته اند.
۷	در کدام گزینه ،املا ی کلمه صحیح است : ۱- ربیع ۲- فراض ۳- حادثه ۴- کحن

ردیف	صفحه ۲
۸	سه کلمه بنویسید که مانند (مثلاً) آخر آن ها تنوین دار باشد.
۹	جمله های زیر را از نظر املائی بررسی کنید و کلمه صحیح داخل کمانک را انتخاب کنید. -چون زوال ملک و مال (سلاطین/سلاطین/صلاصین) گذشته شنود، دل از مال دنیا و دنیا بردارد. -هر ایرانی با آواهای دلنشین و (نقمه های/نغمه های) مهربانی من، پرورش می یابد.
۱۰	معنی واژگان زیر را بنویسید. بصر : شتا : سحاب : هجر :

ب : آب در هاون کوبیدن . ()

پ : آوخ که شدم هیزم و آتشگر گیتی اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار ()

ج: بزد تیغ و بنداخت از بر سرش فرو ریخت چون رود خون از برش ()

د: همچو یاد خوش ترین ها ، همچو باران بهاری ای وطن ! ()

6- کدام یک از جمله های زیر از نوع عاطفی است ؟ نشانه نگارشی مناسب آن را بگذارید.
زیر درخت را نگاه کن. ()

امروز بهترین دوستم مرا نجات داد . ()

خدایا تو معرکه ای ()

- واژه های متضاد را نشان دهید .

هر چه زود برآید دیر نباید. (سعدی) زندگی را دوست دارم ، مرگ را دشمن (اخوان ثالث)

8- نهاد و فعل را در جمله ی مقابل نشان دهید . انسان باید خالق خود را بشناسد .

ج) شعرهای حفظی

9- بیت های زیر را کامل کنید .

فردوسی :

هر آن کس که با تو نگوید درست

.....

شهریار:

شبروان ، مست ولای

.....به فدای تو علی

د) نگارش

ردیف	پسر مهربان و دختر نازنینم، متفاوت باش و متفاوت فکر کن، این راز انسان های موفق است.
۱	نازنینم! شمر ((علم چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست نادانی)) رابه زبان ساده امروزی بازنویسی کن .
۲	امید آینده ام! با واژه زیر دو جمله بساز، به طوری که واژه در هر جمله معنی متفاوت داشته باشد . ← شیرین ←
۳	عزیزم! کلمه های نامرتب زیر را مرتب کن تا یک جمله بسازی . نیاید - شغلی - هیچ - نیکو - بی مشورت
۴	داستان زیر را تا یک بند ادامه بده . روزی روزگاری، در روستایی زیبا پیر مردی کشاورز، زندگی می کرد. روزی در مزرعه چشش به
۵	عزیز من! با کک واژه های مقابل یک جمله بساز که مبالغه (اغراق) در آن مشاهده شود. اژدها - خانه - یخ
۶	مهربانم! کلمه های زیر را به واژه های مناسب تشبیه کن و در جمله ای بکار ببر. بهار مانند مازندران مثل
۷	گل نازم! با دقت به تصویر نگاه کن و آن را در یک بند توصیف کن .

1) متن زیر را با یکی از کلمات (از ، به ، در ، با) کامل کنید .

چلچله ی خوش آواز آسمان به پرواز درآمد ابر سلام کرد کنار خورشید گذشت و
او لبخند زد باد هم نوا شد زمزمه آب گوش فرا داد و چهره زیبای خود را آن مشاهده کرد
چلچله می دانست که چگونه این همه زیبایی لذت ببرد .

2) عبارت زیر را با جمله ای کوتاه تر بیان کنید .

الف (من هم مانند شما موجودی زنده هستم و زندگی من ، فراز و فرودها و داستانی طولانی دارد

ب) سحرگاهان خورشید از پشت افق ، یعنی آنجا که دریا به آسمان می پیوندد ، پدیدار می شود و چهره
ی خود را به جهانیان نشان می دهد

3) کلمه های زیر را به چیزهای مناسب ، تشبیه کنید و در جمله ای به کار ببرید .

الف (مادر مثل
.....

ب (گل مانند
.....

ج (کوه چون
.....

د (ایران همانند
.....

4) از مفهوم کدام ضرب المثل (قدرت بیشتر – مسئولیت بیشتر) را می فهمیم ؟

☐

الف) این دغل دوستان که می بینی ، مگسانند گرد شیرینی

☐

ب) مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد

☐

ج) هر که بامش بیش ، برفش بیشتر

☐

د) تو نیکی می کن و در دجله انداز

5) عبارتهای زیر را به نثر ساده ی امروز، برگردانید.

نخست کسی، باشم که بدو گرَوم.

نیکویی گوید و زینهار بدی نکنید.

راست گفتن پیشه کنید.

6) با استفاده از جان بخشی ، برای هر یک از کلمه های زیر یک جمله بنویسید .

الف) زبان سبز

ب) باغچه

ج) چمنزار

7) با کلمه های زیر جمله خواسته شده را بنویسید.

آسمان (امری):

هوا (عاطفی):

مدرسه (پرسشی):

ایران (خبری) :

8) موضوع انشا

چگونه ما ایرانیان می توانیم چراغ فروزان علم را بر فراز همه ی جهان روشن کنیم؟

> با دوست مهربانی کن، اگر چه تو را نافرمانی کند و با او ارتباط برقرار کن اگر چه به تو جفا کند <. امام علی (ع)

الف) معنی و درک مطلب

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .

خیز و غنیمت شمار جنبش باد ربیع .
دهقان چو تنور خود از این هیمه بر افروخت .

جام را زیر کوه گرفت تا از آبی که می چکید مالامال شد.
چون دوست نو گیری ، پشت بر دوستان کهن مکن.

۲- گزینه های زیر را به نثر ساده بازنویسی کنید .

خروشید و جوشید و برکند خاک زسمش زمین شد همه ، چاک چاک

راست گفتن پیشه کنید

ب) درست نویسی و دانش زبانی

۳- شکل درست واژه ها را انتخاب کنید .

در نظم خوانی ، چنان نکنید که (مصتمع - مستمع) ملول گردد.

(پرنده گان - پرندگان)

پروانه از گروه ایمان (برخاست - برخواست) و از معلم و بقیه ی گروه ها اجازه (خاست ، خواست)

4- کدام یک از واژه های زیر با بقیه هم خانواده نیست ؟

معلم ، تعلیم ، عملیات ، علوم

5- درهر یک از گزینه های زیر آرایه ی به کاررفته را انتخاب کن و در کمانک رو به روی آن بنویس.

" مبالغه ، شخصیت بخشی ، کنایه ، شبه جمله ، منادا "

الف : گل به خنده گفت : زندگی شکفتن است . ()